

ACC. N:R M. 12934:1-4.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *C. Th. Pettersson, Ljingsjö*
 Härad: *Konga* Berättare: " " " "
 Socken: *Ljinder* Berättarens yrke: *Lantbr.*
 Uppteckningsår: *1953* Född år *1876* i *Ljinder*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Platsen för vigsel och dop. s. 1-4.

LuF 68.

Skriv endast på denna sida

Luf. 68
1

Har aldrig hört om något kyrkbröllop på de tre sista
årtionden av 1800 talet förrän 1890 eller 92. För en riktigt såles
på årtalot, men det var prestens hushålleriska och praten
skod för bröllopet. Detta bröllop väckte ju uppmärksamhet
och sedan blev det en och annan som följde exemplot, fastän
rädhågat. Det var ju turshapsfasor och ansågs länge som
högfärd. Innars var det regel att vigseln skedde i brudens
hem. Så sker ju ännu, om bröllopet färs i hemmet. Vigs-
len i kyrkan ansågs finast. Mycket ofta förekom vigseln
i prestens expeditionrum. När prästen talade ofta om hur
många gånger hon varit bröllopsvärd och att han alltid
bjöd brudparet på kaffe. Vid bröllop i hemmet var det
alltid kalas varvid alltid prestens alltid var med, liksom
kantorin. Byfolk och släktingar voro så gata som själv-
skrivarna. Att fattigt folk vigdes i kyrkan förr hörde jag aldrig.
Torpare och med dem likställda vigdes alltid i pastoralektionen.
Det förekom ofta att husbondefolket stälde till bröllop för
sina pigor, som de "tjänande systrarna" då kallades.

vigseln skedde hos prästens. En sådan brudgum kallades då
 ofta, av pigans husbondefolk för pigmägen. Många föräldrar
 hade en piga, som gifte sig ungefär 1887 och jag kunde för
 ofta säga pigmägen. Gull vännekapsförhållande rådde nästan
 hela livet ut mellan husbondefolket och den forlurna
 pigan och hennes man. Man kan säga att förändringen ang.
 vigslarne, d. v. s. att de förslags till kyrkan, så småningom
 från 1900 talats böfven. Barndöpet skedde i hemmet då
 det gällde kungst folk och alltid i samband med storkalas.
 Prästen och hans fruga voro alltid inbjudna ~~att~~
~~alldeles~~ särskilt. Inbjudna voro kyrkofolket, som aldrig
 kunde "tagas förbi", samt släktingar, brudens föräldrar
 och systrar, brudgummens, gudmodern och gudfadern,
 samt faddrarne, som ibland kunde vara rätt många.
 Barndöpet skedde i kyrkan alltid i samband med guds-
 tjänsten och i Rörst, aldrig i salustian. Vintertid föreför
 ej barndöpet i kyrkan, för ^{att} rikshem barnets liv eller
 hälsa. 1888 insattes två församlingar, som 1930 fingo

vika för elvarne 1930. Fattigt folk kände alltid döpa sin barn i präst-
 gården och om möjligt hade även den obesattne någon ting av
 en bjudas sina likas på. Torparens husbondefolk och gård-
 folk kände alltid samhörighet och hjälpte till med matvaror,
 "nit grät" och sad som hör till en litet gille. En barna-
 föderoka kunde alltid räkna med lyffolkets gäsmildhet.
 Modern led ofta någon bondmors "hälla barnet till dopet".
 Då skjutsade ju ^{gudfadern} mannen till prästgården. Många
 mor och far bar dock själva barnet till pastorsexpediton.
 Näst var det för en ogift mor. Hon hade ju ^{ha} en emotse-
 förmaningar, om det var en oklok präst. Korusman är i
 förordna tiden reagerade mot ogifta mödrar, för man till heder
 för den mora, som ombuds att bli gudmor, gjorde det gärna
 och släppte till dopkläder. Orsaken till att kyrkdopet är
 det nu vanliga är prästerskapets starka påtryckningar
 och agitation. Vid barnloppet hemma kyrketygs alltid
 modern innan dopet skedde. Enligt kyrkans lära och gam-
 mal sed ansågs modern i alla ren ^{den är kyrkans lära}. Det var också länge en sam-

vetensk. en kyrktågning mätte ske. Ogifta möddas kyrktogs
i sakristian, där hon i kyrkavårdarnas närvaro fick höra
att hon var en synderska. Hon förmånades allvarligt att
icke göra om felsteget. Den gifta kvinnan kyrktogs i korset
omedelbart innan predikan hölls. Kvinnan föll på knä på
en päl och prästen läste ur sin handbok och bad hvar-
jonderskan sedan gå i frid. Kyrktågningen upphörde så
småningom, med en svag början omkring 1910 för helt var
hörtligt på en knuff december.

4.